

LISTY HISTÓRIE

Strednej zdravotníckej školy

Sládkovičova 36 v Prešove

Archívne materiály vydávajú svedectvo o tom, že **1. septembra 1949** sa otvárajú v Prešove tri triedy Vyššej sociálnej zdravotnej školy, a to dva 1. ročníky s počtom 29 a 28 a jeden 3. ročník s počtom 19 žiakov (v 1. ročníku bolo aj 9 chlapcov). Funkciu **dočasnej riaditeľky** v tomto čase vykonávala **pani Božena Štollmanová**. Škola bola umiestnená v budove bývalej nemocnice na Baštovej ulici.

V školskom roku 1950/51 sa otvorili dve nové triedy 1. ročníka s počtom 17 žiakov a jeden 3. ročník s počtom 20 žiakov v odboroch *zdravotná sestra* a *zdravotný laborant*. Štúdium bolo trojročné.

Od **10. októbra 1950** do funkcie **riaditeľa školy** bol menovaný **pán Ján Baja**, profesor I. gymnázia v Prešove, ktorý v tejto funkcii pôsobil do **31. decembra 1956**. Škola naďalej pôsobila na Baštovej ulici, ale od školského roku 1952/53 boli už elokované pracoviská na ulici Slovenskej, Konštantínovej a Požiarnickej v Prešove. V školskom roku **1950/51 boli prví 16 absolventi**, ktorí štúdium na tejto škole začali až v 3. ročníku po ukončení dvoch tried odbornej školy pre ženské povolanie.

Medzi prvými vyučujúcimi boli: pani Vilma Nachtnebelová, pani Gabriela Kapišinská, pani Marta Mydlová, pani Gabriela Germušková, pán Ľudovít Šomský, pani Priska Vavrová, pani Božena Štollmanová, pani Anna Leščinská.

Prvými učiteľkami praktického výcviku – inštruktorkami – boli pani Jitka Halagová, rod. Bobčíková, ktorá začínala svoju pedagogickú činnosť 1. septembra 1952 po absolvovaní Vyššieho odborného štúdia v Prahe a od 1. septembra 1952 pani Anna Nevická, rod. Petříková, absolventka Odbornej školy pre vzdelanie inštruktoriek zdravotníckych škôl v Prahe.

Medzi prvých externých učiteľov z radov zdravotníkov patrili: MUDr. Janečka, MUDr. Jurič, MUDr. Vrabľová, MUDr. Kováč, MUDr. Trenkler, MUDr. Brtka a ďalší.

V školskom roku 1952/53 bol aktivovaný nový odbor *detská sestra*. Otvoril sa jeden ročník s počtom 35 žiakov.

V školskom roku 1953/54 začínala Zdravotnícka škola v Prešove už v nových priestoroch, v 8 miestnostiach polovice II. poschodia známeho **Prešovského kolégia** na ulici SRR 137. V tomto školskom roku sa otvorila 1 trieda odboru *detská sestra*, 1 trieda *zdravotný laborant* a **po prvýkrát v histórii školy 1. trieda s vyučovacím jazykom ukrajinským v odbore zdravotná sestra**. Posledný ukrajinský ročník skončil štúdium v školskom roku 1971/72, pretože od školského roku 1969/70 sa prvé ukrajinské triedy otvorili na novozriadenej Strednej zdravotníckej škole v Humennom.

Od školského roku 1954/55 s počtom 15 tried trojročné štúdium prechádza na štvorročné ukončené maturitnou skúškou.

V školskom roku 1956/57 sa aktivoval nový odbor v trvaní 4 rokov ukončený maturitnou skúškou – *pôrodné asistentky*. Tento odbor pôsobil do školského roku 1972/73, kedy maturoval posledný ročník pôrodných asistentiek. Od školského roku 1971/72 sa otvárala len jedna trieda odboru *pôrodná asistentka* v nadstavbovom štúdiu.

Od **1. januára 1957** bol dočasne poverený vedením školy **pán Karol Kyselý**, ktorý v tom čase vykonával aj funkciu zástupcu riaditeľa.

Od **1. marca 1958** bol menovaný do funkcie riaditeľa školy **Ing. Juraj Olejár**, ktorý v tejto funkcii pôsobil až do **30. júna 1988**. Ing. Juraj Olejár školu organizačne upevnil, rozšíril odbory, vybavil školu potrebnými učebnými pomôckami.

V školských rokoch 1960/61 a 1961/62 bola na škole jedna trieda dvojročného nadstavbového štúdia v odbore *sanitárskych pracovníkov*, od školského roku 1971/72 boli premenovaní na *asistentov hygienickej služby*. V školskom roku 1971/72 sa otvoril 1. ročník dvojročného štúdia v odbore *ošetrovateľka*, v školskom roku 1972/73 sa otvoril 1. ročník v odbore *pestúnka*.

Za 25 rokov pôsobenia školy (1949 - 1974) sa vystriedali nasledovné druhy štúdia:

- *zdravotný laborant*
- *zdravotná sestra*
- *detská sestra*
- *ženská sestra*
- *pôrodná asistentka*
- *asistent hygienickej služby*
- *ošetrovateľka*
- *pestúnka*

S narastajúcim počtom tried narastal aj počet vyučujúcich. V školskom roku 1952/53 bolo na škole 6 tried so 7 vyučujúcimi, z toho 2 učiteľky praktického výcviku, v školskom roku 1974/75 bolo 15 tried s 26 učiteľmi, z toho 15 učiteľiek praktického výcviku a 29 externých učiteľov – lekárov.

V školskom roku 1975/76 bola škola presťahovaná z prešovského kolégia do pridelených rekonštruovaných priestorov po Odbornom učilišti OZKN v Prešove. V týchto priestoroch naša škola pôsobí až dodnes.

V roku 1969 bolo udelené vyznamenanie „Vzorný učiteľ“ riaditeľovi školy Ing. Jurajovi Olejárovi, roku 1970 pánovi Mikulášovi Pavelkovi – učiteľovi matematiky – fyziky a Ing. Jurajovi Olejárovi vyznamenanie „Za vynikajúcu prácu“ udelené prezidentom republiky. V roku 1974 bolo udelené vyznamenanie „Vzorný zdravotnícky pracovník“ pani Jitke Halagovej ako vedúcej praktického výcviku.

Po odchode Ing. Juraja Olejára bol do funkcie riaditeľa školy úradne vymenovaný **MUDr. Eduard Lukáč**, ktorý svoju funkciu zastával **do 1. 8. 1991**. Do funkcie zástupcov riaditeľa školy boli ustanovené PhDr. Emília Sidorová a Mgr. Oxana Gondžová. Počas svojho pôsobenia MUDr. Eduard Lukáč organizačne upevnil stredné odborné učilište, ktoré vychovávalo nižších stredných zdravotníkov a bolo pričlenené k SZŠ. Posledný ročník SOUZ odbor zdravotník so zameraním na ošetrovateľské

a opatrovateľské práce a zdravotník so zameraním na laboratórne práce a lekárenstvo ukončil štúdium v júni 1993.

Vo februári v roku 1991 bol zrušený KÚNZ, pod ktorý bola začlenená aj škola. Škola zriaďovacou listinou zo dňa 18. 12. 1990 a s platnosťou **od 1. 1. 1991 nadobudla právnu subjektivitu** ako štátna rozpočtová organizácia a jej riadiacim subjektom sa stalo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR).

Po odchode MUDr. Eduarda Lukáča školu dočasne riadila **PhDr. Emília Sidorová**. Od **decembra 1991** bola do funkcie riaditeľa školy ustanovená **PaedDr. Anna Pronerová**, ktorá funkciu zastávala **do 1. 3. 1992**.

Od tohto dátumu bola MZ SR do funkcie riaditeľky školy ustanovená **PhDr. Anna Eliašová**. Škola sa pod jej vedením rozvinula do kvality aj kvantity a dosiahla úspech v raste odbornosti učiteľov odborných predmetov. Škola sa tým zaradila medzi popredné zdravotnícke školy na Slovensku.

Prínosom bolo vybudovanie kvalitnej odbornej knižnice, ktorá poskytovala najnovšie poznatky z ošetrovateľstva ako učiteľom tak i žiakom.

Škola od roku 1990 prechádzala viacerými výraznými zmenami z hľadiska obsahu i foriem výchovy a vzdelávania.

V roku 1993 získala škola akreditáciu na aktivovanie nových študijných odborov vyššieho odborného štúdia – *diplomovaná dentálna hygienička, diplomovaná operačná sestra, diplomovaná psychiatrická sestra*, postupne pribúdali ďalšie odbory – *diplomovaná pôrodná asistentka, diplomovaná všeobecná sestra, diplomovaná detská sestra*.

Zmena vo vzťahu k študijným odborom sa udiala v roku 2001, kedy Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky schválilo nový študijný odbor *zdravotnícky asistent*.

Od **1. 7. 2004** bola do funkcie riaditeľky školy ustanovená **PhDr. Brigita Kleinová**, zástupkyňou školy bola PhDr. Eva Novotná. Hlavným cieľom školy v oblasti vzdelávania bola v tomto období príprava zdravotníckych asistentov. V roku 2005 získala škola akreditáciu na rekvalifikačné kurzy – *opatrovateľ geriatrických chorých, opatrovateľ chorých a pestún/pestúnka chorých*. V školskom roku 2008/2009 bola akreditovaná vzdelávacia aktivita *Kurz prvej pomoci pre žiadateľov o vodičské oprávnenie a vodičov*.

Do funkcie riaditeľky školy bola od **1. 7. 2009** vymenovaná **PhDr. Gabriela Mihalčínová**. Od 1. 9. 2010 bola na základe výberového konania zástupkyňou školy PhDr. Eva Konečná do 31. 08. 2014. V tom čase druhou zástupkyňou riaditeľky bola Mgr. Slavomíra Mušínková do 30. 3. 2012. Od 1. 9. 2012 zastáva funkciu zástupkyne riaditeľky školy pre všeobecno-vzdelávacie predmety RNDr. Katarína Valková.

Počas tohto obdobia prešla škola mnohými rekonštrukčnými zmenami. Vybuďovali sa nové odborné učebne potrebné pre nové študijné odbory. V roku 2009 bol schválený Agentúrou Ministerstva školstva SR pre štrukturálne fondy EÚ projekt *Inováciou ku kvalitnejšej starostlivosti*, ktorý bol zameraný

na modernizáciu a inováciu vyučovacieho procesu v predmetoch Základy ošetrovania a asistencie, Zdravotnícka dokumentácia a Prvá pomoc. Škola týmto projektom získala takmer 150 000 Eur. Od školského roku 2012/1013 bol akreditovaný nový študijný odbor *masér* a od školského roku 2014/2015 študijný odbor *zubný asistent* v dennom 4-ročnom štúdiu, končiace maturitnou skúškou.

Od **1. 7. 2014** bola vedením školy poverená **PhDr. Slavka Dorinová**.

Do funkcie riaditeľky školy od **15. 8. 2014** bola menovaná **PhDr. Eva Novotná, PhD.**

V súčasnosti škola ponúka študijné odbory:

- *zdravotnícky asistent* – denná aj externá forma,
- *masér* – denná forma,
- *zubný asistent* - denná forma

a učebný odbor

- *sanitár* – externá forma.

V školskom roku 2014/2015 škola oslávila 65. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti sa 20. novembra 2014 konal slávnostný galavečer v Divadle Jonáša Záborského v Prešove (veľká scéna). Slávnostný galavečer bol veľkolepou oslavou histórie a súčasnosti školy. Svojou účasťou školu poctili významné osobnosti: **Doc. PhDr. Zuzana Slezáková, MPH** za Ministerstvo zdravotníctva SR, vedúci Odbor školstva Prešovského samosprávneho kraja **Ing. Karol Lacko, PhD.** Medzi zúčastnenými boli ďalší predstavitelia Prešovského samosprávneho kraja, vedenie FNŠP J. A. Reimana v Prešove, vedenie Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove, zástupcovia Vysokej školy sv. Alžbety v Prešove, zástupcovia stredných zdravotníckych škôl zo Slovenska, predstavitelia Mestského úradu v Prešove, poslanci mestského a krajského zastupiteľstva ako aj ďalší významní predstavitelia vzdelávacích a kultúrnych inštitúcií a jednotlivých zložiek integrovaného záchranného systému, bývalé riaditeľky a riaditelia školy a bývalí aj súčasní zamestnanci a žiaci školy. Počas programu boli ocenení bývalí aj súčasní zamestnanci školy. Ocenenie si prevzali z rúk vedúceho Odboru školstva Prešovského samosprávneho kraja a súčasnej riaditeľky školy. Kultúrny program bol bohatý na mimoriadne herecké, tanečné, spevácke a hudobné talenty žiakov školy, absolventov školy a pozvaných hostí. Program bol ukončený búrlivým potleskom sprevádzaným vystúpením skupiny Kandráčovci. Slávnostný večer ukončila honosná recepcia vo foyer Divadla Jonáša Záborského v Prešove v spoločnosti 400 pozvaných hostí.

Dejiny školy pokračovali. Škola pokračovala v písaní svojich dejín.

V školskom roku **2014/15** na škole študovalo 524 žiakov. Po úspešných (veľkolepých) oslavách 65. výročia založenia školy život v školských laviciach pokračoval ďalej. Žiaci dosahovali výborné výsledky nielen

v štúdiu, ale aj v rôznych športových, matematických, jazykových a odborných súťažiach. Škola začala pripravovať žiakov aj v novootvorenom študijnom odbore - zubný asistent. Pokračovalo sa v organizovaní tradičných školských akcií, predovšetkým v úspešnej a vždy vydatenej športovo – vedomostnej súťaži v poskytovaní prvej pomoci – „Asistent v akcii“. Rozvíjanie rôznych schopností talentovaných žiakov bolo formované prostredníctvom vianočnej akadémie, akcie s názvom Kráľ a kráľovná školy, talenty školy, Formovanie vzájomného spoznávania žiakov bolo realizované aj prostredníctvom študentského plesu a mnohých iných aktivít. Pri príležitosti 70. výročia ukončenia druhej svetovej vojny žiaci prvého a druhého ročníka navštívili Krakov a Osvienčim. Mali možnosť zúčastniť sa aj exkurzie do Viedne a do Bratislavy. Spoznávanie jednotlivých krajín a ich histórie však pokračovalo aj priamo v priestoroch školy napr. prostredníctvom Európskeho dňa jazykov, kde žiaci formou zážitkového vyučovania prezentovali rôzne európskej krajiny, ale zúčastnili sa tiež divadelného predstavenia „Peter Black“ v anglickom jazyku. V kontexte zdravotníckeho zamerania ich odbornej prípravy sa realizovala aj spolupráca s verejnosťou napr. pri príležitosti „Dňa srdca“, kedy žiaci v uliciach mesta Prešov merali záujemcom krvný tlak, alebo formou zážitkových edukačných aktivít sa žiaci odboru zubný asistent venovali deťom v materských školách v aktivite „Zdravé zúbky“. Kontakt s verejnosťou bol zabezpečený aj prostredníctvom dňa otvorených dverí. Rozširovaním študijných odborov a zvyšovaním počtu študujúcich žiakov sa rozvinul potenciál možného prínosu školy aj v rôznych ďalších aktivitách pre verejnosť so zameraním na formovanie verejnosti k preventívnej ochrane zdravia.

V školskom roku **2015/16** mala škola už 557 žiakov. Intenzívne sa rozvíjala mimoškolská činnosť prostredníctvom záujmových útvarov, ktorých bolo v tomto školskom roku 10. Škola pokračovala v línii svojho zdravotníckeho zamerania pri organizovaní rôznych akcií a stretnutí, k čom u prispelo stretnutie s bývalými učiteľmi a s námestníčkou pre ošetrovatelstvo FNsP Prešov. Rozvíjala sa intenzívna spolupráca s Českou republikou pri zabezpečení časti odbornej súvislej klinickej praxe žiakov tretieho ročníka. Karlovarská krajská nemocnica sa stala tou, s ktorou SZŠ Prešov nadviazala veľmi aktívnu spoluprácu a možnosť absolvovania odbornej klinickej praxe v nemocnici sa dostala do povedomia žiakov pri ich záujme o získavanie medzinárodných skúseností. Inovácie vo výučbe poskytovania prvej pomoci bolo možné realizovať aj prostredníctvom spolupráce so záchranárskymi zložkami. Žiaci sa zúčastnili exkurzie v Krajskom operačnom stredisku záchranej zdravotnej služby, tiež exkurzie v priestoroch Hasičského a záchranného zboru mesta Prešov a významnou udalosťou v tomto školskom roku bolo súčinnosťné cvičenie zložiek integrovaného záchranného systému v októbri 2015, kedy pred plánovaným otvorením tunela Šibeník sa žiaci zúčastnili simulovanej hromadnej nehody v tomto tuneli s nácvikom záchranej akcie. Žiaci mali tiež možnosť zúčastniť sa exkurzie do Budapešti s návštevou podzemnej nemocnice, ktorá fungovala počas druhej svetovej vojny. Exkurzia do Bratislavy im umožnila zúčastniť sa medzinárodnej výstavy „Tajomstvá Titanicu“. Pokračovala tiež výchova žiakov k altruistickému vnímaniu povolania zdravotníka, preto sa zapájali do charitatívnych akcií napr. do projektu „Biela pastelka“ na pomoci nevidiacim, alebo do projektu „Deň nezábudiek“ na pomoc pacientom s duševnými ochoreniami. Verejnosti sa venovali v akcii s názvom „Deň srdca“ v primárnej prevencii srdcových ochorení. Zapojili sa aj do známeho projektu „Úsmev ako dar“ na pomoc deťom bez domova. Pokračovala

stredoškolská odborná činnosť, prostredníctvom ktorej sa jedna žiačka zúčastnila celoštátneho kola s témou „Predčasniatka“. Niektorí žiaci začali v svojich dobrovoľníckych aktivitách navštevovať pacientov FNsP Prešov aj nad rámec povinností svojej odbornej klinickej praxe. Návštevy pacientov prešovskej nemocnice boli spojené s rôznymi zbierkami darčkových predmetov a darovaním hračiek pre Detské oddelenie, tiež zútulňovaním dvoch onkologických oddelení prešovskej nemocnice vlastnými vytvorenými dekoráciami, alebo návštevami viacerých oddelení nemocnice v predvianočnom čase a odovzdávaním vianočných pozdravov pacientom. Kontakt s pacientom a výchova k ďalšiemu aspektu ľudskosti tak bola ponúknutá žiakom od samotného začiatku ich štúdia, t. j. už aj žiakom prvých a druhých ročníkov. Zubní asistenti pokračovali v svojich aktivitách v edukácii detí v materských školách v obľúbenom projekte „Zdravé zúbky“, koordinovali svoju vlastnú odbornú aktivitu nazvanú „Deň ústneho zdravia“, kde mali možnosť odborného vyučovania s rôznymi hosťujúcimi odborníkmi z praxe. Jazyková príprava žiakov bola v tomto školskom roku obohatená nielen o predstavenie „Americký sen“ v anglickom jazyku, ale aj o možnosť absolvovania vyučovania angličtiny so zahraničnými lektormi priamo v budove školy v rámci projektu Educate Slovakia. Žiaci mali možnosť vyučovania angličtiny s lektormi z Indonézie, Afganistanu, Egypta. Najtalentovanejší žiaci školy mohli prezentovať svoj talent na zaujímavej udalosti „SZŠ má talent 2016“. Zaujímavou príležitosťou k zintenzívňovaniu dobrých medziľudských vzťahov a vzájomnému spoznávaniu bol napr. študentský večierok. V skvalitňovaní podmienok pre výučbu žiakov sa zrealizovala rozsiahla rekonštrukcia telocvične na Dilongovej ulici v období september – december 2015.

Od školského roku **2016/2017** vedenie školy začalo s organizovaním odborného seminára „Učíme pre prax“, ktorý bol zameraný na vzájomnú výmenu najnovších zdravotníckych poznatkov medzi učiteľmi odborných zdravotníckych predmetov a zdravotníkmi poskytujúcimi starostlivosť pri lôžkach pacientov, alebo v ambulantnej starostlivosti. Lektormi boli odborníci z praxe z oblasti všeobecného, rehabilitačného a zubného lekárstva a ošetrovateľskej starostlivosti. Zámerom bola nielen vzájomná spolupráca ale aj možnosť získavania poznatkov z najnovších inovatívnych ošetrovateľských postupov, ktoré by sa zároveň preniesli od odbornej prípravy žiakov školy. Prvý ročník seminára bol zameraný na poskytovanie paliatívnej starostlivosti. Seminár sa stretol s pozitívnym ohlasom v odbornej verejnosti, čo predznamenovalo jeho plánované pokračovanie aj v nasledujúcich rokoch s víziou každoročnej organizácie venovanej novej a aktuálnej zdravotníckej téme. Svojej vlastnej odbornej konferencie sa však zúčastnili aj žiaci školy pri účasti na celoslovenskej súťaži stredných zdravotníckych škôl v Banskej Bystrici, kde prezentovali starostlivosť o pacienta s ochorením tráviaceho traktu. Zubní asistenti pokračovali v osvedčených aktivitách pri edukácii detí materských škôl v projekte „Zdravé zúbky“, taktiež organizovali v priestoroch školy „Deň ústneho zdravia“, kde viedli odborné diskusie s odborníkmi z oblasti ústneho zdravia. Zúčastnili sa tiež konferencie „Prešovské stomatologické dni“. Maséri sa venovali aj edukácii detí základných škôl v problematike školy chrbta. Žiaci mali možnosť pracovať v 11 záujmových útvaroch, alebo napr. zúčastniť sa školskej akcie „Deň diabetu“. Taktiež mali možnosť zapojiť sa do známej charitatívnej akcie „Deň narcisov“, „Modrá nezábudka“, „Biela pastelka“ a do vlastných školských charitatívnych akcií napr. „Červená stužka“, charitatívnej vianočnej burzy, alebo dobrovoľníckych aktivít pre pacientov FNsP Prešov, najmä v predvianočnom a veľkonočnom období. Spolupráca s odborníkmi

zo zdravotníckej praxe pokračovala ďalšou inováciou - zavedením tradície zapojenia do výučby prvej pomoci aj profesionálnych záchranárov. Táto inovácia sa stala u žiakov veľmi obľúbenou. Tak ako v predošlých rokoch, ani v tomto roku nechýbala exkurzia na Krajskom operačnom stredisku záchranej zdravotnej služby, exkurzie v priestoroch Hasičského a záchranného zboru v Prešove. Jazyková príprava žiakov bola v tomto školskom roku obohatená nielen o možnosť zúčastniť sa vlastnej školskej akcie „Deň jazykov“, ale aj o možnosť vypočuť si divadelné predstavenie Peter Black v anglickom jazyku. Žiaci mali tiež príležitosť zažiť vyučovanie anglického jazyka s lektormi z Brazílie a Indonézie. Ani tento rok nechýbala exkurzia do Bratislavy a návšteva Slovenského národného divadla, alebo študentský večierok. V tomto školskom roku školu navštívil vtedajší minister zdravotníctva Tomáš Drucker a žiaci tretieho a štvrtého ročníka mali možnosť diskusie s ním o rôznych aspektoch toho, ako vnímajú povolanie zdravotníka.

V školskom roku **2017/2018** bola akreditovaná večerná forma študijného odboru 5370 N masér. Žiaci už mali možnosť zapájať sa do činnosti 13 záujmových útvarov. Pokračovali dobrovoľnícke aktivity pre pacientov FNsP Prešov, zvlášť so zameraním na onkologických a detských pacientov, ale aj množstvo charitatívnych aktivít prostredníctvom ktorých boli žiaci školy vedení k empatii voči slabším, chorým a zraniteľným, napr. aj účasťou na charitatívnych programoch pre domovy sociálnych služieb v meste Prešov, na akcii „Hodina deťom“, „Červené stužky“, „Biela pastelka“ a pod. V tomto roku bola tiež intenzívna spolupráca s občianskym združením Malíčok, prostredníctvom ktorej žiaci pripravovali špeciálne darčkové balíčky pre mamičky predčasne narodených detí, ktoré doručili Perinatologickému centru FNsP Prešov. V kontexte týchto aktivít tiež pokračovala tvorba vianočných pozdrav pre pacientov FNsP Prešov a dobrovoľnícke návštevy pacientov v predvianočnom období. Žiaci boli vedení k aktívnej účasti na možnosti darovania krvi intenzívnou spoluprácou s Národnou transfúznou službou prostredníctvom akcie s názvom „Kvapka krvi“. Vlastná školská akcia pri príležitosti Svetového dňa chorých žiakov formovala vo vzájomnom rovesníckom vyučovaní, keď edukovali svojich mladších spolužiakov o tom, ako sa jednotlivé študijné odbory venujú starostlivosti o pacientov a verejnosť. Pokračoval tiež druhý ročník odborného seminára „Učíme pre prax“, ktorý sa v tomto školskom roku zaoberal kľúčovou témou - Klimatoterapia. Príspevkami a diskusiami z odborného seminára si učitelia odborných predmetov mohli rozšíriť svoje zdravotnícke vedomosti o aktuálne poznatky v tejto problematike. Žiaci sa aj v tomto roku zúčastnili celoslovenskej konferencie žiakov SZŠ v Banskej Bystrici. Príležitosť pre profesijný rozvoj dávala aj v tomto školskom roku žiakom stredoškolská odborná činnosť. Vedomostno-záchranárska súťaž „Asistent v akcii“ pokračovala spoluprácou s profesionálnymi záchranármi. Žiaci mali možnosť absolvovať výučbu s profesionálnymi záchranármi aj v priestoroch školy a pokračovalo sa tiež v tradícii exkurzií na operačnom stredisku Záchranej zdravotnej služby v Prešove. Odborné vzdelávanie žiakov pokračovalo aj veľmi obľúbenou medzinárodnou spoluprácou z Karlovarskou krajskou nemocnicou s možnosťou absolvovania časti odbornej klinickej praxe. Predstavitelia tejto nemocnice v tomto školskom roku navštívili aj našu školu a viedli zaujímavú diskusiu so študentmi o rôznych aspektoch praxe zdravotníka v medzinárodnom zdravotníckom tíme. Zubní asistenti aj v tomto školskom roku edukovali deti materských škôl a zúčastnili sa prešovských stomatologických dní. Jazyková

príprava žiakov pokračovala akciou Literárny večierok, Európskym dňom jazykov, alebo tiež divadelným predstavením v anglickom jazyku. Intenzívne sa rozvíjala aj environmentálna výchova s dôrazom na ekologické zmýšľanie, ktoré bolo formované napr. počas účelového cvičenia žiakov. Ani v tomto roku v škole nechýbal deň otvorených dverí, počas ktorého svoje študijné odbory prezentovali verejnosti žiaci tretích ročníkov. Škola prešla v tomto roku ďalšou rozsiahlou, rekonštrukciou. Obnovila sa spojovacia chodba medzi budovami A a B v období september – december 2017. Realizovala sa tiež výmena okien a krytiny.

Aj v tomto **školskom roku 2018/2019** škola reagovala na zvyšujúci sa počet študentov. Okrem toho, že pokračovali všetky akcie uvedené v opise predošlých školských rokov, žiaci mali tiež možnosť pracovať opäť až v 13 záujmových útvaroch, ktoré im poskytovali veľmi široký priestor seberealizácie vo voľnom čase. Odborný seminár organizovaný školou pod názvom „Učíme pre prax“ pokračoval v tomto školskom roku témou „Starostlivosť o detského pacienta“. Tak ako v predchádzajúcich rokoch, aj pri tejto téme si mohli učitelia odborných predmetov vymeniť so zdravotníkmi z praxe jednotlivé skúsenosti a poznatky o starostlivosti o detského pacienta, aby tieto poznatky mohli ďalej odovzdávať žiakom. Pre žiakov pokračovala možnosť zúčastniť sa stredoškolskej odbornej činnosti. Žiakmi veľmi obľúbená prax v Karlovarskej krajskej nemocnici sa realizovala aj v tomto školskom roku. Niektorí učitelia školy sa v rámci medzinárodného projektu Erasmus pri intenzívnej spolupráci s Karlovarskou krajskou nemocnicou zúčastnili odbornej vzdelávacej stáže v tejto nemocnici. Vo vyučovaní prvej pomoci nechýbali ani tohto roku profesionálni záchranári priamo v budove školy, ale ani exkurzia na operačnom stredisku Záchrannej zdravotnej služby v Prešove. Uskutočnila sa tiež každoročná vedomostno-športovo-záchranárska súťaž „Asistent v akcii“. Pokračovala možnosť účasti na dobrovoľníckych a charitatívnych akciách prioritne zameraných na pomoc deťom, chorým a zdravotne postihnutým ľuďom. Aj v tomto roku to bola „Hodina deťom“, spolupráca s občianskym združením „Úsmev ako dar“, „Biela pastelka“, „Deň narcisov“, dobrovoľnícke návštevy pacientov v prešovskej nemocnici, tvorba vianočných pozdravov pre pacientov, zbierky hračiek pre detské oddelenie a pod. Inováciou v tomto roku bola v kontexte dobrovoľníctva tvorba Mikulášskych balíčkov pre pacientov prešovskej nemocnice a návštevy pacientov aj pri tejto príležitosti. Všetky tieto akcie sa niesli tak ako aj v minulých rokoch v myšlienke s témou: „Pomáhame pomáhať“. Žiaci mali aj v tomto roku možnosť vycestovať na exkurziu do Bratislavy a zúčastniť sa divadelného predstavenia „Vojna a mier“ v Slovenskom národnom divadle. Jazyková príprava pokračovala napr. tradičným Európskym dňom jazykov realizovaným priamo v budove školy. Škola sa tiež v tomto roku pripravovala na zmenu koncepcie vzdelávania plánovanú pre študijný odbor zdravotnícky asistent.

Od školského roku **2019/2020** bol akreditovaný nový študijný odbor v dennej a večernej forme – 5361 M, N praktická sestra, ktorý nahradil študijný odbor 5356 M, N zdravotnícky asistent v dennej a večernej forme. V škole v školskom roku 2019/20 bolo 701 žiakov - 564 žiakov v dennej forme v študijných odborov zdravotnícky asistent, praktická sestra, zubný asistent, masér, vo večernej forme 140 žiakov v študijných odboroch praktická sestra, masér a učebnom odbore sanitár. Pokračovalo sa nielen vo všeobecnej,

odbornej, ale aj v ďalšej ľudskej a spoločenskej formácii žiakov školy. Pre žiakov boli nad rámec vyučovacieho procesu k dispozícii všetky vyššie uvedené aktivity, tak ako aj v minulých školských rokoch. Okrem práce v záujmových útvaroch, žiaci sa mali možnosť zapojiť do všetkých voľnočasových a charitatívnych aktivít – podobne, ako aj v predošlých rokoch. Predvianočné dobrovoľnícke návštevy pacientov prešovskej nemocnice obohatili v tomto školskom roku tak, že svoje Mikulášske darčeky im odniesol „vlastný Mikuláš“ so svojimi spolužiakmi-dobrovoľníkmi. V predvianočnom období žiaci na svojich pacientov nezabudli ani v tomto školskom roku, keď väčšinu pacientov prešovskej nemocnice ešte pred odchodom na vianočné prázdniny navštívili s vlastnoručne vytvorenými vianočnými pozdravmi. V tomto období Prešov zasiahla tragédia výbuchu obytného domu, na čo žiaci reagovali okamžitým zapojením sa do dobrovoľníckej pomoci prostredníctvom Slovenského červeného kríža v deň výbuchu, taktiež v nasledujúcich dňoch, ale aj neskoršou charitatívnou zbierkou pre obeť výbuchu. Neskôr sa niektorí žiaci návštevou Hasičského a záchranného zboru v Prešove stretli s jedným z hrdinov - hasičov, ktorý zachraňoval ľudí priamo v horiacej bytovke. V tomto školskom roku tiež žiaci zrealizovali zbierku na špeciálny pulzný oxymeter, ktorý mohol byť následne zakúpený a odovzdaný Perinatologickému centru prešovskej nemocnice, ale aj zbierku pre telesne postihnutého na zakúpenie špeciálneho elektrického invalidného vozíka. Výchova k tak potrebnej ľudskej zdravotníckej sa niesla celým vzdelávacím procesom, počas ktorého sa zamestnanci školy venovali svojim žiakom aj v množstve ďalších aktivít.

V roku 2019 škola začala písať 70. rok svojej existencie. Popri množstve realizovaných výučbových aj voľnočasových aktivít nezabudli zamestnanci školy zorganizovať oslavu 70. výročia založenia školy opäť veľkolepou slávnosťou na veľkej scéne DJZ v Prešove dňa 21. 11. 2019. Kultúrny program sa niesol v duchu spomienok na bývalých zamestnancov školy, ktorým boli odovzdané ďakovné listy z rúk riaditeľky školy a predsedu PSK. Medzi ocenenými boli aj zamestnanci školy, ktorí boli súčasťou školy v danom období. Medzi významnými ocenenými osobnosťami bola aj jedna z prvých absolventiek našej školy – p. Anna Kaliňáková, ktorá začala so štúdiom na našej škole práve v roku 1949. Od tohto času prešlo chodbami školy množstvo budúcich zdravotníkov a ich pedagógov, pričom aktuálny počet žiakov svedčí o veľmi intenzívnom rozvoji školy ale aj o veľkom záujme o štúdium zdravotníckych odborov. Aj v tomto školskom roku sa pokračovalo v realizácii všetkých aktivít, ktoré sú uvedené v predošlých školských rokoch. Zamestnanci školy intenzívne reagujú na podnety žiakov prostredníctvom diskusií v žiackej školskej rade. Pokračovalo sa tiež v modernizácii a rekonštrukcii školy. Jednotlivé odborné učebne sa počas všetkých školských rokov priebežne modernizovali a dopĺňali o učebné pomôcky reflektujúce najnovšie trendy v zdravotníckej praxi. Týkalo sa to nielen vybavenia odborných učební, ale aj vybavenia kmeňových tried a zveľaďovania pracovných a študijných podmienok. V tomto školskom roku pribudla nová učebňa pre odbor zubný asistent. Pokračovalo sa v inováciách odborných učební pre odbor praktická sestra a masér, rozširovali sa výučbové priestory a výučbové pomôcky pre predmety prvá pomoc a anatómia a fyziológia a intenzívne sa pracovalo na skvalitňovaní vybavenia všetkých priestorov modernými informačnými technológiami. Počas všetkých vyššie uvedených rokov sa nezabúdalo ani na kondičnú prípravu žiakov prostredníctvom každoročných kurzov ochrany života a zdravia, lyžiarskych kurzov, splavovania Hornádu a mnohých súťažných športových aktivít.

Pre celosvetovú pandémiu vírusu COVID-19 sa vzdelávanie žiakov v Slovenskej republike realizovalo od 16. marca 2020 dištančnou formou. Novým školským rokom 2019/2020 po letnom zmiernení epidemiologickej situácie spôsobenej vírusom COVID-19 mohli žiaci pokračovať v prezenčnom vzdelávaní. Prvýkrát v histórii školy bola súvislá odborná klinická prax realizovaná nie v mesiaci júl, ale v dôsledku epidemiologickej situácie v mesiaci september. Po opätovnom zhoršení epidemiologickej situácie súvisiacej s vírusom COVID-19 znamenal príchod októbra 2020 nutnosť opätovného prechodu na dištančné vzdelávanie v celej Slovenskej republike. Tento model vzdelávania v tomto školskom roku priniesol v mnohých školách, aj v Strednej zdravotníckej škole v Prešove novú inovatívnu formu vyučovania. Inováciou v dištančnej forme vzdelávania bola jej pridružená online forma prostredníctvom aplikácie Zoom. Tá umožňovala nielen písomnú, slovnú, ale aj vizuálnu komunikáciu žiakov a učiteľov a to v takej spoločnej interakcii, v akej by vyučovanie prebiehalo aj prezenčne, t. j. s využitím možnosti vzájomných diskusií, priameho slovného vysvetlenia učiva, vzájomného zdieľania otázok a odpovedí a pod. Tak, ako na začiatku obdobia pandémie COVID-19, aj v tomto období žiaci a pedagógovia intenzívne komunikovali prostredníctvom vzdelávacieho portálu Edupage, v ktorom prebiehali nielen klasifikácie, zasielanie žiackych a učiteľských správ a hodnotenie domácich úloh, ale aj elektronické verzie písomného skúšania vedomostí žiakov prostredníctvom online didaktických testov. Využívala sa tiež možnosť použitia rôznych interaktívnych techník vo výučbe. Žiakom, ale aj pedagógom tak bolo umožnené získať novú skúsenosť aj s týmto modelom vzdelávania. V školskom roku 2020/21 teda išlo o kombinácie aplikácie ZOOM a s ňou spojených možností využitia slovných a vizuálnych metód, tiež možnosti vzdelávania prostredníctvom komentovania rôznych edukačných video prezentácií, ktoré dopĺňali štandardné PowerPointové prezentácie, pričom všetky tieto metódy bolo možné veľmi kvalitne využívať práve použitím vzdelávacej aplikácie ZOOM. Učitelia odborných predmetov nadobúdali nové skúsenosti s online vyučovaním odborných zdravotníckych predmetov v odborných učebniach. Ďalšou úplne novou skúsenosťou pre žiakov a ich pedagógov bola nutnosť alternatívneho online vyučovania odbornej klinickej praxe. Pre nemožnosť prezenčného absolvovania odbornej klinickej praxe na jednotlivých klinických pracoviskách museli žiaci a ich pedagógovia realizovať odbornú prax v online forme vyučovania, taktiež s využitím aplikácie ZOOM. Žiaci pokračovali v odbornom klinickom vzdelávaní tvorbou a referenciami jednotlivých záznamov ošetrovateľskej starostlivosti reflektujúcich pridelené kazuistiky rôznych pacientov a online vzdelávaním sa v rôznych aspektoch komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti zameranej na rôzne medicínske a ošetrovateľské odbory. Išlo o online výučbu starostlivosti o pacientov prispôsobenú špecifikám klinického pracoviska, na ktorom by mala podľa rozvrhu hodín práve prebiehať klinická výučba. Tak bola prvýkrát v histórii školy zabezpečená kontinuálna online výučba princípov odbornej klinickej starostlivosti vo vzdelávaní žiakov aj v čase, ktorý by mal patriť odbornej klinickej praxi. Škola bolo tiež nútená riešiť aj všetky mimoškolské motivačné, vzdelávacie, výchovné a súťažné aktivity v digitálnom priestore. Pedagógovia motivovali žiakov, aby sa zapájali do súťaží, ktoré im predstavovali elektronicky a na tieto podnety reagovali niektorí žiaci tak, že získavali nové skúsenosti účasťou na rôznych online súťažiach. Online mimoškolské akcie boli taktiež novou skúsenosťou pre žiakov a pedagógov. Takto prebehol napríklad Deň diabetu, Červená stužka a pod. Virtuálne tiež v tomto

školskom roku prebiehal deň otvorených dverí, Európsky deň jazykov, strenutia žiackej školskej rady, ale aj zasadnutia pedagogickej rady školy. Vo virtuálnom online priestore prebiehala tvorba školského časopisu VITA. Aj samotné skúsenosti žiakov zdieľané reflexiami z dištančného a online vzdelávania boli spracované v školskom časopise VITA a budú k dispozícii všetkým, ktorí sa s ich vnímaním tejto novej skúsenosti budú chcieť v budúcnosti oboznámiť. Situácia s vírusom COVID-19 priniesla tiež skúsenosť celoplošného testovania v celej Slovenskej republike s úmyslom zmiernenia epidemiologickej situácie. Do tohto testovania sa ako zdravotníci - dobrovoľníci zapojili tiež niektorí učitelia odborných zdravotníckych predmetov a ako dobrovoľníci pri organizovaní zabezpečenia testovania pomáhali niektorí žiaci tretieho a štvrtého ročníka študijného odboru zdravotnícky asistent. Všetkými vyššie uvedenými aktivitami sa zamestnanci a žiaci školy usilovali reflektovať aktuálnu epidemiologickú situáciu tak, aby každý svojim podielom prispel k jej riešeniu v kontexte svojich možností s víziou plánovaného aktívneho zapojenia žiakov do práce v zdravotníckom prostredí aj v aspekte budúcnosti. Snahou pedagógov pri online vzdelávaní bolo to, aby prebiehalo s čo najvyššou mierou kvality, aká bola v danom čase možná pre prípravu náročného a zodpovedného povolania budúcich zdravotníkov. Žiaci aj pedagógovia si aj v neľahkej dobe spojenej s prítomnosťou pandémie vírusu COVID-19 ešte intenzívnejšie uvedomovali to, na aké náročné povolanie prebieha profesijná príprava študentov na tejto škole. Na humánny rozmer svojej budúcej profesie nezabudli niektorí žiaci ani pri účasti na predvianočnej charitatívnej akcii „Podaj ďalej“. Žiaci aj pedagógovia nezabúdali tiež na svojich kolegov a budúcich kolegov starajúcich sa o pacientov v nemocniciach a snažili sa im vyjadrovať svoju slovnú a morálnu podporu. Niektorí žiaci ju prejavili aj svojimi reflexiami prežívania tohto obdobia a obdivu k práci svojich budúcich kolegov uverejnenými v školskom časopise VITA. Skúsenosť s nutnosťou štúdia a vyučovania v digitálnom priestore naučila mnohých ľudí uvedomiť si hodnotu možnosti vzájomnej ľudskej blízkosti a poukázala na náročnosť situácií, v ktorých je sťažený, alebo znemožnený priamy osobný kontakt, čo platí zvlášť vo vzdelávacom a zdravotníckom prostredí.

Škola počas dlhého 70. ročného pôsobenia flexibilne reagovala na potreby žiakov a zamestnancov. Tomu boli prispôbené napr. aj besedy s rôznymi osobnosťami, ktoré sa realizovali v každom školskom roku a vždy mali preventívny charakter v ochrane pred nežiadúcimi patologickými závislosťami, alebo sledovali výchovný aspekt vo formácii ľudskej zdravníka. Do vyučovacieho procesu boli v každom školskom roku zapájané aj aktivity zážitkového vyučovania a to vo vyučovaní všeobecných aj odborných zdravotníckych predmetov. Zamestnanci školy naďalej sledujú aktuálne výzvy doby tak, aby poskytl žiakom čo najlepšiu prípravu na náročné povolanie zdravotníka s dôrazom nielen na odborné zdravotnícke, jazykové a všeobecné vedomosti, ale aj s dôrazom na výchovu človeka s hlbokým príklonom k ľudskej, ktorá je pre profesijnú formáciu žiakov tak nesmierne dôležitá.